

TECHNIK STERYLIZACJI MEDYCZNEJ

PROGRAM PRAKTYK

NUMER ZAWODU W KLASYFIKACJI ZAWODÓW: 321104

Łódź 2021

WYMIAR PRAKTYK ZAWODOWYCH

Minimalny wymiar praktyk zawodowych	tyg.	godz.
sem I - zgodnie z podstawą programową		
sem II - zgodnie z podstawą programową	4	140
Razem	4	140

CELE OGÓLNE

Cele ogólne

1. Stosowanie zasad etyki, tajemnicy zawodowej, ochrony danych wrażliwych i odpowiedzialności zawodowej w środowisku pracy.
2. Stosowanie rozwiązań poprawiających jakość warunków pracy.
3. Stosowanie słownictwa związanego z wykonywaniem zadań zawodowych, obsługą urządzeń, sprzętu medycznego.
4. Komunikowanie się i korzystanie ze źródeł informacji w języku obcym podczas wykonywania zadań oraz doskonalenia umiejętności zawodowych.
5. Sporządzanie dokumentacji obowiązującej w Centralnej Sterylizatorni.
6. Obsługiwanie systemów i programów komputerowych dla Centralnej Sterylizatorni.
7. Stosowanie przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, norm i procedur obowiązujących podczas realizacji zadań zawodowych.
8. Zapobieganie zagrożeniom w środowisku pracy.
9. Rozpoznawanie podstawowego sprzętu i wyrobów medycznych.
10. Przeprowadzanie testów funkcyjnych instrumentarium medycznego i modułowego.
11. Demontaż i montaż narzędzi i sprzętu medycznego.
12. Kwalifikowanie i przygotowanie sprzętu i wyrobu medycznego do procesu mycia-dezynfekcji.
13. Stosowanie środków i preparatów w procedurach mycia i dezynfekcji.
14. Obsługiwanie i testowanie urządzeń do procesów mycia i dezynfekcji.
15. Prowadzenie kontroli i monitorowanie procesów mycia i dezynfekcji
16. Kwalifikowanie i przygotowanie sprzętu i wyrobu medycznego do procesu sterylizacji.
17. Obsługiwanie i testowanie urządzeń do sterylizacji.
18. Prowadzenie kontroli i monitorowanie sterylizacji.
19. Wykonywanie dekontaminacji w stacji łóżek.

CELE OPERACYJNE

Uczeń potrafi:

- 1) przestrzegać tajemnicy zawodowej,
- 2) stosować zasady komunikacji interpersonalnej, zasady kultury i etyki,
- 3) aktualizować wiedzę i doskonalić umiejętności zawodowe
- 4) opisać prawa i obowiązki pracownika oraz pracodawcy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy,
- 5) identyfikować i zapobiegać zagrożeniom związanym z występowaniem szkodliwych czynników w środowisku pracy,
- 6) korzystać z kart charakterystyki preparatów myjących i dezynfekcyjnych,
- 7) współpracować w zespole

- 8) planować pracę zespołu w celu wykonania przydzielonych zadań,
- 9) stosować rozwiązania techniczne i organizacyjne wpływające na poprawę warunków i jakość pracy,
- 10) stosować technologie informatyczne podczas wykonywania czynności zawodowych,
- 11) posługiwać się podstawowym słownictwem w języku obcym zawodowym,
- 12) charakteryzować budowę i zastosowanie podstawowego instrumentarium medycznego,
- 13) przeprowadzać testy funkcyjne sprzętu i wyrobów medycznych,
- 14) wykonywać demontaż i montaż sprzętu i wyrobów medycznych,
- 15) kwalifikować wyroby ze względu na zastosowanie, metody mycia, dezynfekcji i sterylizacji medycznej,
- 16) dobierać technologię dekontaminacji zgodnie z klasyfikacją Spauldinga,
- 17) analizować instrukcje producenta dotyczące dekontaminacji narzędzi i sprzętu medycznego,
- 18) określać metody mycia i dezynfekcji,
- 19) przygotowywać wyrób medyczny do procesu mycia-dezynfekcji,
- 20) dobierać środki do nawilżania, bakteriostatycznego mycia, oczyszczania,
- 21) sporządzać roztwory użytkowe środków dezynfekcyjnych o wskazanym stężeniu,
- 22) nadzorować sprawność urządzeń wykorzystywanych do mycia i dezynfekcji przed rozpoczęciem procesu,
- 23) stosować urządzenia myjąco-dezynfekujące z uwzględnieniem różnych metod,
- 24) prowadzić kontrolę parametrów i sprawności urządzeń wykorzystywanych do mycia i dezynfekcji,
- 25) dokumentować kontrolę procesu mycia i dezynfekcji,
- 26) przygotowywać sprzęt zakwalifikowany do procesu sterylizacji,
- 27) konserwować wyroby medyczne,
- 28) dobierać technologię sterylizacji zgodnie z instrukcją producenta,
- 29) sterylizować wyroby medyczne.
- 30) przeprowadzać kontrolę cyklu sterylizacji,
- 31) dokumentować kontrolę procesu sterylizacji,
- 32) określać metody dekontaminacji w stacji łóżek,
- 33) wykonywać zautomatyzowany proces dekontaminacji łóżek,
- 34) monitorować zapotrzebowanie na materiały niezbędne w technologii dekontaminacji.

MATERIAŁ NAUCZANIA

Dział programowy / Tematy jednostek metodycznych	Wymagania programowe		Uwagi o realizacji
	Podstawowe Uczeń potrafi:	Ponadpodstawowe Uczeń potrafi:	Etap realizacji
Normy i procedury obowiązujące podczas realizacji zadań zawodowych: Zasady etyki i tajemnicy zawodowej	<ul style="list-style-type: none"> – stosować zasady i reguły obowiązujące w środowisku pracy – kierować się zasadami rzetelności i lojalności – stosować zasadę tajemnicy zawodowej – określać dane wrażliwe 	<ul style="list-style-type: none"> – praktykować przyjęte ogólnie zasady kultury i etyki zespołowej – wyjaśniać skutki nieprzestrzegania tajemnicy zawodowej 	Semestr II

<p>Normy i procedury obowiązujące w Centralnej Sterylizatorni</p>	<ul style="list-style-type: none"> – opisać obowiązujące procedury w Centralnej Sterylizatorni – opisać zasady stosowania norm PKN dotyczących procesów dekontaminacji, – wymienić cele normalizacji krajowej, – wyjaśnić, czym jest norma i wymienić cechy normy, – rozróżnić oznaczenia norm międzynarodowej, europejskiej i krajowej 	<ul style="list-style-type: none"> – stosować zapisy procedur podczas wykonywania czynności na stanowisku pracy, – korzystać ze źródeł informacji dotyczących norm i procedur oceny zgodności 	<p>Semestr II</p>
<p>Rozwiązania poprawiające jakość warunków pracy</p>	<ul style="list-style-type: none"> – jasno i precyzyjnie wyrażać się w mowie i w piśmie – określić pojęcie wysokiej jakości usług – komunikować się z członkami zespołu – stosować skuteczne sposoby komunikacji werbalnej i pozawerbalnej – dokonać analizy przydzielonych zadań – planować pracę zespołu – weryfikować kompetencje i umiejętności osób w zespole – kontrolować wykonanie przydzielonych zadań w ramach swoich kompetencji – omówić kryteria jakości wykonywanych zadań – wprowadzać rozwiązania innowacyjne poprawiające jakość warunków pracy – określać pojęcie wysokiej jakości usług – omawiać znaczenie jakości usług, uwzględniając stopień zaspokojenia potrzeb indywidualnych – kontrolować wykonanie przydzielonych zadań w ramach swoich kompetencji – obliczać czas i budżet zadania – wykonywać zadania w wyznaczonym czasie – sprawdzać jakość wykonania zadania – weryfikować kompetencje i umiejętności osób w zespole – omawiać kryteria jakości wykonywanych zadań – wybierać działania mające usprawnić wydajność i jakość pracy 	<ul style="list-style-type: none"> – doskonalić swoje zdolności interpersonalne – opisać ważność zasad komunikowania się w zespole – omówić znaczenie jakości usług, uwzględniając stopień zaspokojenia potrzeb indywidualnych – opisać sposoby komunikacji interpersonalnej – integrować działania zespołu – opisać sytuację, koncentrując się na faktach – monitorować realizację zadań – wyznaczać zadania według umiejętności członków zespołu – kierować osobami wykonującymi poszczególne zadania – weryfikować wykonane zadania – wybierać działania mające usprawnić wydajność i jakość pracy – opisać zasady utrzymania poprawnych relacji z odbiorcami usług i współpracownikami, – opisywać ważność zasad komunikowania się w zespole – kierować osobami wykonującymi poszczególne zadania – dokonywać analizy przydzielonych zadań – planować pracę zespołu – monitorować realizację zadań – wyznaczać zadania według umiejętności członków zespołu 	<p>Semestr II</p>

		<ul style="list-style-type: none"> – kierować osobami wykonującymi poszczególne zadania – weryfikować wykonane zadania – wprowadzać rozwiązania innowacyjne poprawiające jakość warunków pracy 	
Słownictwo związane z wykonywaniem zadań zawodowych, obsługą urządzeń, sprzętu medycznego	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznawać środki językowe umożliwiające realizację czynności zawodowych w zakresie: – czynności wykonywanych na stanowisku pracy, w tym związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa i higieny pracy – narzędzi, maszyn, urządzeń i materiałów koniecznych do realizacji czynności zawodowych – określać główną myśl wypowiedzi/tekstu lub fragmentu wypowiedzi/tekstu – znajdować w wypowiedzi/tekście określone informacje – opisywać przedmioty, działania i zjawiska związane z czynnościami zawodowymi – stosować formalny lub nieformalny styl wypowiedzi adekwatnie do sytuacji – rozpoczynać, prowadzić i kończyć rozmowę – stosować zwroty i formy grzecznościowe – dostosowywać styl wypowiedzi do sytuacji – prowadzić proste negocjacje związane z czynnościami zawodowymi 	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznawać środki językowe umożliwiające realizację czynności zawodowych w zakresie: – procesów i procedur związanych z realizacją zadań zawodowych – formularzy, specyfikacji oraz innych dokumentów związanych z wykonywaniem zadań zawodowych – świadczonych usług, w tym obsługi klienta – rozpoznawać związki między poszczególnymi częściami tekstu – układać informacje w określonym porządku – przedstawiać sposób postępowania w różnych sytuacjach zawodowych (np. udzielić instrukcji, wskazówek, określać zasady) – wyrażać i uzasadniać swoje stanowisko – stosować zasady konstruowania tekstów o różnych charakterze – wyrażać swoje opinie i uzasadniać je, pytać o opinie, zgadzać się lub nie zgadzać z opiniami innych osób – uzyskiwać i przekazywać informacje i wyjaśnienia 	Semestr I, II
Komunikowanie się i korzystanie ze źródeł informacji w języku obcym podczas wykonywania zadań oraz doskonalenia umiejętności zawodowych	<ul style="list-style-type: none"> – przekazywać w języku obcym nowożytnym informacje zawarte w materiałach wizualnych (np. wykresach, symbolach, piktogramach, schematach) oraz audiowizualnych (np. filmach instruktażowych) – przekazywać w języku polskim informacje sformułowane w języku obcym nowożytnym – przekazywać w języku obcym nowożytnym informacje sformułowane w języku polskim lub tym języku obcym nowożytnym 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawiać publicznie w języku obcym nowożytnym wcześniej opracowany materiał, np. prezentację – korzystać z tekstów w języku obcym, również za pomocą technologii informacyjno-komunikacyjnych – identyfikować słowa kluczowe, internacjonalizmy – wykorzystywać kontekst (tam, gdzie to możliwe), aby w przybliżeniu określić znaczenie słowa 	Semestr I,II

	<ul style="list-style-type: none"> – korzystać ze słownika dwu- i jednojęzycznego – współdziałać z innymi osobami, realizując zadania językowe 	<ul style="list-style-type: none"> – upraszczać (jeżeli to konieczne) wypowiedź, zastępować nieznaną słowa innymi, wykorzystywać opis, środki niewerbalne 	
Dokumentacja obowiązująca w Centralnej Sterylizatorni	<ul style="list-style-type: none"> – wypełniać protokół zdawczo-odbiorczy, kartę dekontaminacji narzędzi, protokół wydania narzędzi, etykietę za pomocą programów informatycznych – sporządzać listę materiałów zużywalnych za pomocą programów informatycznych – określać stany zapasów magazynowych z uwzględnieniem asortymentu oraz terminów przechowywania materiałów z wykorzystaniem oprogramowania 	<ul style="list-style-type: none"> – stworzyć protokół zdawczo-odbiorczy, kartę dekontaminacji narzędzi, protokół wydania narzędzi, etykietę za pomocą programów informatycznych – przygotowywać inwentaryzację za pomocą programów informatycznych 	Semestr I, II
Technologie informatyczne w Centralnej Sterylizatorni	<ul style="list-style-type: none"> – stosować procedury podczas wykonywania czynności na stanowisku pracy z wykorzystaniem technologii informatycznych – wyszukiwać procedury podczas wykonywania czynności na stanowisku pracy z wykorzystaniem technologii informatycznych – korzystać z zapisów instrukcji producenta z wykorzystaniem technologii informatycznych – opisywać sposoby przeprowadzania kontroli cyklu sterylizacji z wykorzystaniem technologii informatycznych – oceniać zapis parametrów krytycznych określonych dla danego procesu sterylizacji z wykorzystaniem systemów informatycznych – wybierać różne źródła informacji w celu doskonalenia umiejętności zawodowych z wykorzystaniem technologii informatycznych – aktualizować wiedzę poprzez bieżącą literaturę zawodową i inne źródła informacji z wykorzystaniem technologii informatycznych – wybierać działania mające usprawnić wydajność i jakość pracy z wykorzystaniem technologii informatycznych 	<ul style="list-style-type: none"> – tworzyć procedury z wykorzystaniem technologii informatycznych – znajdować zapisy instrukcji producenta z wykorzystaniem technologii informatycznych – weryfikować wyniki rejestru cyklu z wykorzystaniem technologii informatycznych – weryfikować poziom swojej wiedzy poprzez ustawiczne doskonalenie zawodowe z pomocą systemów informatycznych – uczestniczyć w ponadprogramowych kursach, konferencjach i szkoleniach zawodowych z wykorzystaniem technologii informatycznych – wprowadzać rozwiązania innowacyjne poprawiające jakość warunków pracy z wykorzystaniem technologii informatycznych 	Semestr I, II
Przepisy bezpieczeństwa i higieny pracy	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznać źródła i czynniki szkodliwe w środowisku pracy 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienić akty normatywne określające wymagania dla Centralnych Sterylizatorni 	Semestr I, II

	<p>technika sterylizacji medycznej</p> <ul style="list-style-type: none"> – określić zadania poszczególnych organów nadzorujących warunki pracy – omówić przepisy prawa pracy, w tym dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy 	<p>w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy</p> <ul style="list-style-type: none"> – opisać pojęcie ochrony środowiska i ochrony przeciwpożarowej – opisać wymagania dotyczące ergonomii pracy w związku z realizacją zadań zawodowych – wskazać sposoby realizacji nakazów i zarządzeń organów nadzoru i kontroli warunków pracy (Państwowej Inspekcji Pracy, Państwowej Inspekcji Sanitarnej) dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy – ocenić stopień i skutki naruszenia prawa pracy u danego pracodawcy 	
Zapobieganie zagrożeniom w środowisku pracy	<ul style="list-style-type: none"> – rozróżnić znaki zakazu, nakazu, ostrzegawcze, ewakuacyjne i ochrony przeciwpożarowej oraz sygnały alarmowe – określić patogeny alarmowe, – zapobiegać zagrożeniom życia i zdrowia w miejscu wykonywania czynności zawodowych – zidentyfikować źródła zagrożeń oraz czynniki szkodliwe dla zdrowia, uciążliwe i niebezpieczne, występujące w procesie pracy – wyjaśnić pojęcie: materiał biologicznie skażony – określić zagrożenia w przypadku kontaktu z materiałem biologicznie skażonym – stosować instrukcję bhp postępowania z materiałem skażonym szkodliwymi czynnikami biologicznymi – wyjaśnić pojęcia: antyseptyka i aseptyka – stosować zasady aseptyki i antyseptyki – segregować odpady medyczne Centralnej Sterylizatorni zgodnie z obowiązującymi przepisami – odróżniać oznaczenia graficzne zagrożeń biologicznych, fizycznych, chemicznych – opisać środki ochrony indywidualnej i zbiorowej w 	<ul style="list-style-type: none"> – dostrzegać związki przyczynowo-skutkowe między higieną osobistą a zachorowaniem na choroby zakaźne – stosować szczególne środki ostrożności w kontakcie z chorobami zakaźnymi oraz zapobiegać ich przenoszeniu – opisać przyczyny i skutki współczesnych zagrożeń zdrowia (nerwice, AIDS) oraz możliwości zapobiegania im – magazynować odpady medyczne zgodnie z aktualnie obowiązującymi przepisami – dobrać środki ochrony indywidualnej w zależności od wykonywanych procedur w Centralnej Sterylizatorni 	Semestr I, II

	zawodzie technika sterylizacji medycznej		
Wyroby medyczne: Podstawowy sprzęt i wyroby medyczne	<ul style="list-style-type: none"> – klasyfikować sprzęt i wyroby medyczne według metody mycia i dezynfekcji – rozróżniać sprzęt i wyroby medyczne ze względu na zastosowanie – opisywać metody konserwacji wyrobów medycznych 	<ul style="list-style-type: none"> – omawiać funkcje i zastosowanie sprzętów i wyrobów medycznych – objaśniać budowę i zastosowanie podstawowego instrumentarium medycznego 	Semestr I, II
Testy funkcyjne, demontaż i montaż instrumentarium medycznego i modułowego	<ul style="list-style-type: none"> – sprawdzać sprzęt i wyroby medyczne pod kątem ich funkcjonowania – opisywać wyniki testów funkcyjnych – rozkładać na części sprzęt i wyroby medyczne o modułowej budowie – składać z elementów zdemontowanych sprzęt i wyroby medyczne 	<ul style="list-style-type: none"> – wykonywać test sprawności złożonego sprzętu, wyrobu medycznego – nazywać uszkodzenia sprzętu, wyrobów medycznych – opisywać skutki uszkodzeń sprzętu, wyrobów medycznych 	Semestr I, II
Proces mycia-dezynfekcji: Kwalifikowanie i przygotowanie sprzętu i wyrobu medycznego do procesu mycia-dezynfekcji	<ul style="list-style-type: none"> – wyliczać grupy klasyfikacji wyrobów medycznych wg Spauldinga – rozróżniać stopnie czystości mikrobiologicznej wg klasyfikacji Spauldinga – klasyfikować sprzęt według metod dekontaminacji zgodnie z klasyfikacją Spauldinga – ustalać metodę mycia i dezynfekcji sprzętu, wyrobu medycznego – stosować instrukcje producenta wyrobów medycznych – korzystać z zapisów instrukcji producenta – weryfikować dostępne metody mycia i dezynfekcji pod kątem zaleceń producenta – przygotowywać sprzęt, wyrób medyczny do procesu mycia i dezynfekcji – zapobiegać korozji poprzez konserwację sprzętu 	<ul style="list-style-type: none"> – określać punkty krytyczne procesu mycia i dezynfekcji – opisywać przyczyny i uszkodzenia sprzętu, wyrobów medycznych w wyniku procesu mycia i dezynfekcji, charakteryzować metody dekontaminacji w zależności od rodzaju sprzętu i wyrobu medycznego 	Semestr II
Środki i preparaty stosowane w procedurach mycia i dezynfekcji	<ul style="list-style-type: none"> – wybrać odpowiednie środki do typu mycia i dezynfekcji – stosować preparaty zgodnie z ich przeznaczeniem w zależności od rodzaju narzędzi i sprzętu medycznego – dokonać analizy zapisów w kartach charakterystyki substancji niebezpiecznej – interpretować karty charakterystyki preparatów niebezpiecznych 	<ul style="list-style-type: none"> – określić skutki toksycznego działania preparatów dezynfekcyjnych – zapobiegać przysychaniu materiału biologicznego na sprzęcie i wyrobach medycznych 	Semestr II

	<ul style="list-style-type: none"> – opisać stosowanie preparatów zgodnie z ich przeznaczeniem – obliczyć ilość preparatu dezynfekującego, – obliczać ilość zużytych preparatów w procesie – objaśnić sposób przygotowania roztworu roboczego, – zapobiegać przysychaniu materiału biologicznego na sprzęcie i wyrobach medycznych – dobierać środki do nawilżania oraz mycia bakteriostatycznego 		
Metody mycia i dezynfekcji	<ul style="list-style-type: none"> – określać metodę mycia i dezynfekcji sprzętu, wyrobu medycznego – odróżniać proces dezynfekcji chemicznej od termicznej – określać czynności poprzedzające proces mycia-dezynfekcji – wykonywać czynności poprzedzające proces mycia-dezynfekcji – określać punkty krytyczne procesu mycia i dezynfekcji – opisać czynnik dezynfekujący w procesach mycia i dezynfekcji – opisywać elementy niezbędne do przeprowadzenia procesu mycia-dezynfekcji – opisywać mycie i dezynfekcję przy zastosowaniu różnych metod, środków i urządzeń – opisywać metody mycia i dezynfekcji – opisać proces manualnego mycia i dezynfekcji – opisywać konieczność zastosowania wody demineralizowanej w procesie – opisywać metody mycia i dezynfekcji – ustalać metodę mycia i dezynfekcji sprzętu, wyrobu medycznego – opisywać poszczególne etapy mycia i dezynfekcji – wymieniać zalety i wady poszczególnych metod procesu mycia i dezynfekcji – dobierać metody dekontaminacji w zależności od rodzaju sprzętu i wyrobu medycznego 	<ul style="list-style-type: none"> – opisać metody mycia i dezynfekcji – objaśniać zmienny proces mycia i dezynfekcji – określać elementy niezbędne do przeprowadzenia procesu mycia-dezynfekcji – opisywać działanie kawitacji w procesie mycia-dezynfekcji 	Semestr II

	<ul style="list-style-type: none"> – dobierać środki do mycia i oczyszczania manualnego i maszynowego – przygotowywać sprzęt, wyrób medyczny do procesu mycia i dezynfekcji – dezynfekować manualnie, przestrzegając czasu dezynfekcji manualnej ze względu na korozję narzędzi 		
Obsługa urządzeń do procesów mycia i dezynfekcji	<ul style="list-style-type: none"> – określać funkcjonowanie urządzenia myjąco-dezynfekującego – opisywać działanie stacji uzdatniania wody – mierzyć parametry jakości wody – analizować zapisy w paszporcie urządzenia – interpretować wyniki testu mycia mechanicznego oraz dezynfekcji termicznej – określać prawidłowość procesu dezynfekcji termicznej 	<ul style="list-style-type: none"> – określać elementy niezbędne do przeprowadzenia procesu mycia-dezynfekcji – określać funkcję myjni-dezynfektorów – określać metody kontroli stacji uzdatniania wody – analizować wydruk z urządzenia myjąco-dezynfekującego – interpretować uzyskane wyniki kontroli procesu – określać wyniki testu biuretowego – opisywać skutki złego dozowania preparatów dezynfekujących – określać punkty krytyczne procesu mycia i dezynfekcji 	Semestr II
Kontrola i monitorowanie procesów mycia i dezynfekcji	<ul style="list-style-type: none"> – mierzyć parametry jakości wody – sprawdzać działanie stacji uzdatniania wody – dokumentować parametry stacji uzdatniania wody – analizować uzyskane wyniki kontroli procesu – analizować wydruk z urządzenia myjąco-dezynfekującego – charakteryzować zapisy dokumentacji procesu – dokumentować przeprowadzony proces dekontaminacji w stacji łóżek – gromadzić dokumentację z przeprowadzonej kontroli procesu mycia i dezynfekcji – interpretować wyniki testu mycia mechanicznego oraz dezynfekcji termicznej – nazywać odpowiednie wskaźniki kontroli procesów mycia oraz dezynfekcji – określać metody kontroli sprawności urządzeń – opisywać kontrolę mycia mechanicznego 	<ul style="list-style-type: none"> – analizować uzyskane wyniki kontroli procesu – analizować wydruk z urządzenia myjąco-dezynfekującego – dokonywać analizy kontroli testem biuretowym – objaśniać przyczyny negatywnych wyników testów funkcyjnych – objaśniać zmienną procesu mycia i dezynfekcji – opisywać postępowanie po uzyskaniu negatywnych wyników kontroli 	Semestr II

	<ul style="list-style-type: none"> – opisywać metodę kontroli wzrokowej procesu mycia-dezynfekcji – opisywać sposoby kontroli mycia mechanicznego – prowadzić analizę wydruków parametrów fizycznych z urządzenia – prowadzić dokumentację procesu – przeprowadzać kontrolę sprawności urządzeń myjąco-dezynfekujących przed cyklem roboczym – opisywać sposoby kontroli procesów mycia i dezynfekcji z zastosowaniem narzędzi kontroli procesu – rozróżniać typy wskaźników procesu mycia i dezynfekcji – stosować metodę kontroli wzrokowej procesu mycia-dezynfekcji – stosować wskaźniki kontroli procesu – wykazywać ilość zużytych preparatów w procesie – wykazywać prawidłowość procesu dezynfekcji termicznej – wykonywać kontrolę mycia mechanicznego 		
<p>Sterylizacja wyrobów medycznych:</p> <p>Kwalifikowanie i przygotowanie sprzętu i wyrobu medycznego do procesu sterylizacji</p>	<ul style="list-style-type: none"> – porównać stopnie czystości mikrobiologicznej wg klasyfikacji Spauldinga – rozróżniać stopnie czystości mikrobiologicznej wg klasyfikacji Spauldinga – klasyfikować sprzęt do metod dekontaminacji zgodnie z klasyfikacją Spauldinga – klasyfikować sprzęt i wyroby medyczne pod kątem ich funkcjonowania – rozróżniać sprzęt i wyroby medyczne ze względu na zastosowanie – dokonać analizy zapisów instrukcji producenta – korzystać z zapisów instrukcji producenta – objaśniać instrukcje producenta wyrobów medycznych – stosować instrukcje producenta wyrobów medycznych – objaśniać zapisy ustawy o wyrobach medycznych – omawiać funkcje i zastosowanie sprzętów i wyrobów medycznych 	<ul style="list-style-type: none"> – objaśniać zapisy ustawy o wyrobach medycznych – wyliczyć grupy klasyfikacji wyrobów medycznych wg Spauldinga – wymieniać przyczyny uszkodzenia sprzętu, wyrobów medycznych – nazywać uszkodzenia sprzętu, wyrobów medycznych – określać uszkodzenia wyrobów medycznych w wyniku braku konserwacji – określać przyczyny uszkodzeń wyrobów medycznych – opisywać skutki uszkodzeń sprzętu, wyrobów medycznych – opisywać wyniki testów funkcyjnych – opisywać wyniki testów wyrobów medycznych – obierać metody dekontaminacji w zależności od rodzaju sprzętu i wyrobu medycznego 	Semestr II

	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzować przyczyny i uszkodzenia sprzętu, wyrobów medycznych w wyniku procesu mycia i dezynfekcji – określać metody zapobiegania korozji sprzętu – zapobiegać korozji poprzez konserwację sprzętu – opisać proces dekontaminacji dla wybranego wyrobu medycznego, sprzętu – dobierać metody dekontaminacji w zależności od rodzaju sprzętu i wyrobu medycznego – przygotowywać sprzęt i wyroby medyczne do procesu sterylizacji – rozkładać na części sprzęt i wyroby medyczne o modułowej budowie – składać z elementów zdemontowanych sprzęt i wyroby medyczne – sprawdzać sprzęt i wyroby medyczne pod kątem ich funkcjonowania – wskazywać wyroby medyczne i sprzęt z określoną częstością sterylizacji – wykazać brak kompatybilności technologii dekontaminacji w stosunku do zaleceń producenta 	<ul style="list-style-type: none"> – uzasadniać dyskwalifikację wyrobu medycznego z procesu dekontaminacji – uzasadniać proces dekontaminacji dla wybranego wyrobu medycznego, sprzętu – wskazywać wyroby medyczne i sprzęt z określoną częstością sterylizacji – wybrać odpowiednią barierę sterylną przeznaczoną dla sprzętu, wyrobu medycznego – wykazywać brak kompatybilności technologii dekontaminacji w stosunku do zaleceń producenta 	
Metody sterylizacji medycznej	<ul style="list-style-type: none"> – opisywać poszczególne etapy procedury dekontaminacji sprzętu i wyrobów medycznych – wymieniać metody dekontaminacji – identyfikować karty charakterystyki preparatów niebezpiecznych – opisywać prawidłowy sposób przygotowania wsadu do sterylizacji – wykazywać ilość zużytych preparatów w procesie 	<ul style="list-style-type: none"> – weryfikować zapisy instrukcji producenta – wybrać odpowiednią barierę sterylną przeznaczoną dla sprzętu, wyrobu medycznego – określać punkty krytyczne procesu sterylizacji 	Semestr II
Obsługa urządzeń do sterylizacji	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzować barierę sterylną dla sprzętu i metody sterylizacji – dobierać preparaty zgodnie z zastosowaną technologią mycia-dezynfekcji – analizować zapisy w paszporcie urządzenia – charakteryzować zapisy dokumentacji procesu – opisywać prawidłowy sposób przygotowania wsadu do sterylizacji 	<ul style="list-style-type: none"> – weryfikować zapisy instrukcji producenta – określać punkty krytyczne procesu sterylizacji 	Semestr II

	– wykazywać ilość zużytych preparatów w procesie		
Kontrola i monitorowanie procesów sterylizacji	– analizować uzyskane wyniki kontroli procesu – charakteryzować zapisy dokumentacji procesu – określać sposoby kontroli procesu sterylizacji – określać metody kontroli sprawności urządzeń	– weryfikować zapisy instrukcji producenta – opisywać sposoby walidacji procesu sterylizacji – objaśniać przyczyny negatywnych wyników testów funkcyjnych – opisywać postępowanie po uzyskaniu negatywnych wyników kontroli	Semestr II
Wykonywanie dekontaminacji w stacji łóżek.	– opisywać zasady działania stacji łóżek – dobierać metody dekontaminacji w stacji łóżek	– dokumentować przeprowadzony proces dekontaminacji w stacji łóżek	Semestr II

PROCEDURY OSIĄGANIA CELÓW KSZTAŁCENIA PRZEDMIOTU:

Propozycje metod nauczania: ćwiczenia i pokaz z objaśnieniem, praca indywidualna, w grupie, w parach, odczytywanie informacji zamieszczonych na schematach, w instrukcjach producenta.

Środki dydaktyczne do przedmiotu: podręczniki, literatura branżowa, instrukcje producenta, regulaminy placówki, instrukcje stanowiskowe.

Warunki realizacji: w Centralnych Sterylizatorniach, podmiotach świadczących usługi dekontaminacji, dodatkowo jako uzupełnienie w pracowni endoskopowej i gabinecie stomatologicznym wyposażonych w sprzęt i urządzenia do dekontaminacji.

Obudowa dydaktyczna:

Baj J., Mikrobiologia, PWN, Warszawa 2018.

Bielecki K., *Narzędzia, protezy i szwy chirurgiczne*, Makmed, 2008.

Buchrieser V., Miorini T., *Podstawy mycia, dezynfekcji i sterylizacji*, WFHSS, 2009.

Bukała W., Szczęch K., *Bezpieczeństwo i higiena pracy. Podręcznik do nauki zawodu*.

Bulanda M., Drzewiecki A., *Zakażenia szpitalne*, PZWL, 2009.

Ciuruś M., *Pielęgniarstwo operacyjne*, Makmed 2007.

Ciuruś M., *Procedury higieny w placówkach ochrony zdrowia*. Instytut Problemów Ochrony Zdrowia, 2009.

Doroszkiewicz E., *Poradnik dla ucznia. Wykonywanie sterylizacji instrumentów, materiałów opatrunkowych i bielizny zabiegowej*, Instytut Technologii Eksploatacji, 2007.

Rozporządzenie M.Z z dn. 26.06.2012 r. *W sprawie szczególnych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą* (Dz. U. z dn. 29.06.2012).

Dźygotra W., *Wybrane procedury w Zakładach opieki zdrowotnej*, WSM, 2005.

Fleischer M., Bober-Gheek B., *Pielęgniarstwo epidemiologiczne*, Urban & Partner, 2006.

<http://sterylizacja.org.pl>, *Przygotowanie instrumentarium medycznego zachowujące jego wartość*, wydanie 10, 2012, www.a-ki.org.

Huys J., *Sterylizacja zasobów medycznych*, Polskie Stowarzyszenie Sterylizacji i Dezynfekcji Medycznej 2009.

Kruś S., *Patologia. Podręcznik dla licencjackich studiów medycznych*, PZWL, 2000.

Krzywda P., *Pierwsza pomoc w nagłych wypadkach*, Wydawnictwo KaBe, 2007.

Nosowska K., *Podstawy sterylizacji i dezynfekcji w zwalczaniu chorób zakaźnych*, Czelej, 1999.

Ogólne wytyczne sterylizacji wyrobów medycznych i innych przedmiotów wielorazowego użycia, Stowarzyszenie Higieny Lecznictwa, 2011.

Rączkowski B., *BHP w praktyce*, ODDK Sp. z o. o., 2016.

Szczęch K., *Bezpieczeństwo i higiena pracy. Podręcznik do kształcenia zawodowego*, WSiP, 2018.

Wieczorek S., Żukowski P., *Organizacja bezpiecznej pracy*, Tarbonus Sp. z o. o., 2014.

Wilk M., Krawczyński E., Talaga Z., Wilk M., *Technologia informacyjna nie tylko dla uczniów*, PWN, Warszawa 2012.

Wojciechowska – Piskorska H., *Instrukcja postępowania z materiałem szkodliwym i niebezpiecznym przy pracach czyszczących i dezynfekujących*, 2012.

Woźniacka R., *Zarys anatomii człowieka dla szkół medycznych*, AZ, 2012.

Zestaw procedur higienicznych, Ecolab, ecolab.com.pl.

PROPONOWANE METODY SPRAWDZANIA OSIĄGNIĘĆ EDUKACYJNYCH UCZNIA:

ocenie podlegać może: stosowanie procedur i instrukcji przez uczniów w trakcie ćwiczeń praktycznych, stopień opanowania wiadomości i umiejętności w formie sprawdzianu, testu.

PROPONOWANE METODY EWALUACJI PRZEDMIOTU

Można monitorować i sprawdzać skuteczność realizacji programu nauczania przedmiotu, stosując różne metody ewaluacji diagnostycznej (wstępnej), formatywnej (w trakcie,) oraz sumatywnej (na wyjściu) jak:

- ankieta – kwestionariusz ankiety,
- obserwacja – arkusz obserwacji,
- wywiad, rozmowa – lista pytań,
- analiza dokumentów – arkusz informacyjny,
- pomiar dydaktyczny – sprawdzian, test.

MONITOROWANIE PRACY I OSIĄGNIĘĆ SŁUCHACZY

Ocena osiągnięć ucznia jest zadaniem wielopoziomowym. Obejmuje elementy takie jak:

1. wiedza
2. umiejętności
3. systematyczność
4. aktywność
5. kreatywność

Ocena musi umożliwiać stymulację rozwoju i motywację do dalszego uczenia się. W kontekście powyższego szczególne znaczenie ma prowadzenie bieżącej obserwacji słuchaczy tak na początku jak i w trakcie dalszej nauki oraz dostosowywania metod przekazywania wiedzy do ich indywidualnych możliwości i predyspozycji. Działania wykładowcy (nauczyciela) w szczególności powinny obejmować:

1. ocenianie bieżące
2. sprawdzanie postępów w nauce
3. analiza wyników
4. przekazywanie informacji zwrotnej słuchaczowi
5. dobór metod oceniania i weryfikacji osiągnięć słuchaczy

Ocenianiu w szczególności podlegają następujące obszary aktywności:

1. odpowiedzi i wypowiedzi ustne
2. zadania praktyczne wykonywane w ramach zajęć o charakterze praktycznym
3. praca na zajęciach
4. zadania wykonywane samodzielnie
5. prace kontrolne
6. projekty

BIBLIOGRAFIA

Bukała W., Szczęch K., *Bezpieczeństwo i higiena pracy*, WSiP, Warszawa 2013.

Rączkowski B., *BHP w praktyce*, ODDK Sp. z o. o. Gdańsk 2016.

Szczęch K., *Bezpieczeństwo i higiena pracy. Podręcznik do kształcenia zawodowego*, WSiP, 2018.

Wieczorek S., Żukowski P., *Organizacja bezpiecznej pracy*, Tarbonus Sp. z o. o. Kraków–Tarnobrzeg 2014.

Aleksandrowicz R., *Mały atlas anatomiczny*, PZWL, Warszawa 2004.

Gołąb B. K., *Podstawy anatomii człowieka*, PZWL, Warszawa 2012.

Kruś S., *Patologia. Podręcznik dla licencjackich studiów medycznych*, PZWL, Warszawa 2000.

Michajlik A., Ramotowski W., *Anatomia i fizjologia człowieka*, PZWL, Warszawa 2004.

Sokołowska-Pituchowa J., *Anatomia człowieka*, PZWL, Warszawa 2000.

Traczyk W., *Fizjologia człowieka w zarysie*, PZWL, Warszawa 2004.

Woźniacka R., [Zarys anatomii człowieka dla szkół medycznych](#), AZ, 2012.

Baj J., *Mikrobiologia*, PWN, 2018.

Austin D., Crosfield T., *English for Nurses. Podręcznik dla studentów i pielęgniarek*, PZWL, Warszawa 2007.

Murray J., *English in Medical Practice. Język angielski w medycynie*, PZWL, Warszawa 2006.

Pike S., Forest D., *Promocja zdrowia dla wszystkich*, Czelej, Lublin 1996.

Kulik T.B., Latański M., *Zdrowie publiczne*, Czelej, Lublin 2002.

Bulanda M., Drzewiecki A., *Zakażenia szpitalne*, PZWL, Warszawa 2009.

Buchrieser V., Miorini T., tłum. Salińska T., *Podstawy mycia, dezynfekcji i sterylizacji*, WFHSS, 2009.

Bielecki K., *Narzędzia, protezy i szwy chirurgiczne*, Makmed, Lublin 2008.

Ciuruś M., *Pielęgniarstwo operacyjne*, Makmed, Gdańsk 2007.

Dźygóra W., *Wybrane procedury w Zakładach opieki zdrowotnej*, WSM, Legnica 2005.

Fleischer M., Bober-Gheek B., *Pielęgniarstwo epidemiologiczne*, Urban & Partner, Warszawa 2006.

Huys J., *Sterylizacja zasobów medycznych*, Polskie Stowarzyszenie Sterylizacji i Dezynfekcji Medycznej, 2009.

Doroszkiwicz E., *Poradnik dla ucznia, Wykonywanie sterylizacji instrumentów, materiałów opatrunkowych i bielizny zabiegowej*, Instytut Technologii Eksploatacji, Radom 2007.

Ogólne wytyczne sterylizacji wyrobów medycznych i innych przedmiotów wielorazowego użycia, Warszawa 2017.

Nosowska K., *Podstawy sterylizacji i dezynfekcji w zwalczaniu chorób zakaźnych*, Czelej, Lublin 1999.

Wojciechowska-Piskorska H., *Instrukcja postępowania z materiałem szkodliwym i niebezpiecznym przy pracach czyszczących i dezynfekujących*, Selkar.pl, 2012.

-
- Bulanda M., Drzewiecki A., *Zakażenia szpitalne*, PZWL, Warszawa 2009.
- Buchrieser V., Miorini T., tłum. Salińska T., *Podstawy mycia, dezynfekcji i sterylizacji*, WFHSS, 2009.
- Bielecki K., *Narzędzia, protezy i szwy chirurgiczne*, Makmed, Lublin 2008.
- Ciuruś M., *Pielęgniarstwo operacyjne*, Makmed, Gdańsk 2007.
- Dźygóra W., *Wybrane procedury w Zakładach opieki zdrowotnej*, WSM, Legnica 2005.
- Fleischer M., Bober-Gheek B., *Pielęgniarstwo epidemiologiczne*, Urban & Partner, Warszawa 2006.
- Huys J., *Sterylizacja zasobów medycznych*, Polskie Stowarzyszenie Sterylizacji i Dezynfekcji Medycznej, 2009.
- Doroszkiewicz E., *Poradnik dla ucznia. Wykonywanie sterylizacji instrumentów, materiałów opatrunkowych i bielizny zabiegowej*, Instytut Technologii Eksploatacji, Radom 2007.
- Ogólne wytyczne sterylizacji wyrobów medycznych i innych przedmiotów wielorazowego użycia*, Warszawa 2017.
- Nosowska K., *Podstawy sterylizacji i dezynfekcji w zwalczaniu chorób zakaźnych*, Czelej, Lublin 1999.
- Wojciechowska-Piskorska H., *Instrukcja postępowania z materiałem szkodliwym i niebezpiecznym przy pracach czyszczących i dezynfekujących*, Selkar.pl 2012.
-
- Stewart J., *Mosty zamiast murów. Podręcznik komunikacji interpersonalnej*, Wydawnictwo Naukowe PWN, 2008.
-
- Krawczyński E., Talaga Z., Wilk M., *Technologia informacyjna nie tylko dla uczniów*.
-
- Bielecki K., *Narzędzia, protezy i szwy chirurgiczne*, Makmed, Lublin 2008.
- Ciuruś M., *Pielęgniarstwo operacyjne*, Makmed, Gdańsk 2007.
- Dźygóra W., *Wybrane procedury w Zakładach opieki zdrowotnej*, WSM, Legnica 2005.
- Fleischer M., Bober-Gheek B., *Pielęgniarstwo epidemiologiczne*, Urban & Partner, Warszawa 2006.
- Ogólne wytyczne sterylizacji wyrobów medycznych i innych przedmiotów wielorazowego użycia*, Stowarzyszenie Higieny Lecznictwa, Warszawa 2011.
- Wojciechowska-Piskorska H., *Instrukcja postępowania z materiałem szkodliwym i niebezpiecznym przy pracach czyszczących i dezynfekujących*, Selkar.pl 2012.
- Zestaw procedur higienicznych, Ecolab, ecolab.com.pl.
- Ciuruś M., *Procedury higieny w placówkach ochrony zdrowia*, Instytut Problemów Ochrony Zdrowia, Warszawa 2009.
- <http://sterylizacja.org.pl>, *Przygotowanie instrumentarium medycznego zachowujące jego wartość*, wydanie 11, 2017, www.a-ki.org.
-
- Bielecki K., *Narzędzia, protezy i szwy chirurgiczne*, Makmed, Lublin 2008.
- Ciuruś M., *Pielęgniarstwo operacyjne*, Makmed, Gdańsk 2007.
- Dźygóra W., *Wybrane procedury w Zakładach opieki zdrowotnej*, WSM, Legnica 2005.

Fleischer M., Bober-Gheek B., *Pielęgniarstwo epidemiologiczne*, Urban & Partner, Warszawa 2006.

Ogólne wytyczne sterylizacji wyrobów medycznych i innych przedmiotów wielorazowego użycia, Stowarzyszenie Higieny Lecznictwa, Warszawa 2011.

Wojciechowska-Piskorska H., *Instrukcja postępowania z materiałem szkodliwym i niebezpiecznym przy pracach czyszczących i dezynfekujących*, Selkar.pl 2012.

Zestaw procedur higienicznych, Ecolab, ecolab.com.pl.

Ciuruś M., *Procedury higieny w placówkach ochrony zdrowia*, Instytut Problemów Ochrony Zdrowia, Warszawa 2009.

<http://sterylizacja.org.pl>, *Przygotowanie instrumentarium medycznego zachowujące jego wartość*, wydanie 11, 2017, www.a-ki.org.

Bielecki K., *Narzędzia, protezy i szwy chirurgiczne*, Makmed, Lublin 2008.

Ciuruś M., *Pielęgniarstwo operacyjne*, Makmed, Gdańsk 2007.

Dźygotra W., *Wybrane procedury w Zakładach opieki zdrowotnej*, WSM, Legnica 2005.

Fleischer M., Bober-Gheek B., *Pielęgniarstwo epidemiologiczne*, Urban & Partner, Warszawa 2006.

Ogólne wytyczne sterylizacji wyrobów medycznych i innych przedmiotów wielorazowego użycia, Stowarzyszenie Higieny Lecznictwa, Warszawa 2011.

Wojciechowska-Piskorska H., *Instrukcja postępowania z materiałem szkodliwym i niebezpiecznym przy pracach czyszczących i dezynfekujących*, Selkar.pl 2012.

Zestaw procedur higienicznych, Ecolab, ecolab.com.pl.

Ciuruś M., *Procedury higieny w placówkach ochrony zdrowia*, Instytut Problemów Ochrony Zdrowia, Warszawa 2009.

<http://sterylizacja.org.pl>, *Przygotowanie instrumentarium medycznego zachowujące jego wartość*, wydanie 11, 2017, www.a-ki.org.